



Huelgas Ensemble o.l.v. Paul Van Nevel

Migrerende Franco-Flamands

- vrijdag 16 september | **HASSELT - KIEWIT SINT-LAMBERTUSKERK** | 20.30 - 21.45 uur
aansluitend aan het concert een gesprek met Paul Van Nevel

Johannes Symonis Hasprois | HASPRES CA. 1360 - ROME 1428

- Ma douce amour | *virelai* a 3

Antoine Busnois | BUSNES CA. 1430 - BRUGGE 1492

- Bel acueil | *rondeau* a 1, 2 & 3

Johannes Ockeghem | ST.-GHISLAIN CA. 1420 - TOURS 1497

- Sanctus uit de 'Missa Caput' | a 4

Josquin des Prez | ST. SAUVEUR (?) CA. 1455 - CONDÉ-SUR-L'ESCAUT 1521

- Cœur langoureux | *chanson* a 5
- Agnus Dei uit de 'Missa Malheur me bat' | a 4, 2 & 6

Antoine de Févin | ATRECHT CA. 1470 - BLOIS CA. 1511

- Lamentaties voor Witte Donderdag, Lectio Primo | a 4

Jean Mouton | SAMER CA. 1459 - ST.-QUENTIN 1522

- Qui ne regrettoit le gentil Févin | *lamento* a 4

Nicolle des Celliers de Hesdin | HESDIN CA. 1490 - BEAUVAIS 1538

- Parasti in dulcedine tua | *motet* a 5

Jean l'Héritier | BISDOM TEERENBURG CA. 1480 - AVIGNON CA. 1552

- Locutus est Dominus | *motet* a 9

Josquin Baston | ARTOIS CA. 1495 - CA. 1550

- Ung souvenir me conforte | *chanson* a 5

Pierre de Manchicourt | BÉTHUNE CA. 1510 - MADRID 1564

- Agnus Dei uit de 'Missa Veni Sancte Spiritus' | a 6

Nicolas Gombert | LA GORGUE CA. 1495 - TOURNAI CA. 1560

- O malheureuse journée | *chanson* a 5
- Agnus Dei uit de 'Missa Tempore Paschali' | a 6 & 12



Migrerende Franco-Flamands

Het landschap van de polyfonisten

Een van de belangrijkste zoektochten van het Huelgas Ensemble in de afgelopen vijftig jaar is het herontdekken van werk van de Franco-Vlaamse polyfonisten. In deze zoektocht heeft het ensemble muziek van onbekende componisten onder het stof vandaan gehaald en het repertoire van de renaissance-polyfonie aanzienlijk uitgebreid.

In 2018 verscheen van Paul Van Nevel het boek *Het landschap van de polyfonisten* over de meer dan tweehonderd componisten die, gedurende meer dan 150 jaar, hun stemmen drukten op de stijl van de vijftiende- en zestiende-eeuwse vocale polyfonie op het Europese continent. Hun stijl is gebaseerd op de techniek van imitatie en op een melodie die baadt in een waas van melancholie. In zijn boek onderbouwt Paul Van Nevel de hypothese dat het Frans-Vlaamse landschap, met zijn glooiende hellingen, zijn alomtegenwoordige horizon en zijn eindeloze en zichtbare seizoensveranderingen, een onuitwisbare indruk heeft nagelaten bij de kinderen die, tussen hun zesde en tiende jaar, de veilige havens van dit landschap verlieten en hun horizon verkenden door toe te treden tot de zangscholen en kathedrale koorscholen van Cambrai, Douai, Arras en elders. Vaak keerden zij niet meer terug naar hun

geboorteplaats en werden zij zangers en componisten in de muzikale centra van Europa, zoals het Bourgondische Hof, de Habsburgse hoven en de Sixtijnse kapel.

Dit concert geeft een overzicht van de Franco-Vlaamse stijl in al zijn variëteit en verbindt verschillende composities met foto's van het gebied waar de betreffende componisten hun jeugd doorbrachten. Herhalingen in het landschap (imitaties) en de melancholie van de verwachting liggen achter (of voorbij) de horizon en zijn nooit ver weg.

Johannes Symonis Hasprois

HASPRES CA. 1360 - ROME 1428

Ma douce amour | *virelai a 3*

Het eerste werk *Ma douce amour* is geschreven door een van de oudste Franco-Vlaamse componisten: Johannes Symonis Hasprois. Zijn drielidige ballade ademt nog de middeleeuwse sfeer van de 'formes fixes'. Er is geen imitatie en hoewel de bovenstem (cantus) heel beweeglijk is, is het de enige stem die in het polyfone landschap lange lijnen trekt naar de horizon, de contratenor en de tenor hebben vooral een begeleidende functie.

Ma douce amour

Ma douce amour je me doy ben complaindre
quant je ne puis avoyr soulas ne joye
de vous que j'ai amé tous dis sans faindre
et ameray quoy qu'avenir m'en doye
tant con vivray las or n'est bien que j'aye
quant je ne voy vo gente pourtraiture
en qui je pren ma doulce noureture.

Et si ne fay fors que plourer et playndre
et nuit et jour panser comant revoie
vostre gent corps que diex me grante estrayndre
Mais ce ne puet estre par nulle voie
si ne puis mais s'ainsi souvent m'anoie
quant se loing sui de vo belle figure
en qui je pren ma doulce noureture.

*Mijn zoete lief, ik moet mij wel beklagen
als ik troost noch vreugde mag ontvangen
van u, die ik altijd oprecht heb bemind, en zal blijven
beminnen wat dat mij ook moge brengen,
zolang ik leef. Ach, is er nu niets dat mij
aanstaat, als ik niet uw lieve gelaat zie,
dat aangenaam voedsel is voor mijn liefde.*

*En dus doe ik niets dan wenen en weeklagen
en dag en nacht bedenken hoe ik uw mooie lichaam
weer kan zien; moge God geven dat ik het kan omhelzen.
Maar dat zal zeker niet gebeuren, dus kan ik
er niet meer tegen dat ik zo vaak verdrietig
ben als ik zo ver ben van uw schoonheid,
dat aangenaam voedsel is voor mijn liefde.*

Landschap nabij Haspres | foto: 21 maart 2002, 13.15 uur (Johannes Symonis Hasprois: Ma douce amour)

De afbeeldingen in dit boekje zijn ontleend aan de cd *The Landscape of the Polyphonists* van het Huelgas Ensemble | foto's Luc Van Eeckhout

Antoine Busnois

BUSNES CA. 1430 - BRUGGE 1492

Bel accueil | rondeau a 1, 2 & 3

Het driestemmige *Bel accueil* van Antoine Busnois is geschreven in een puur imitatieve stijl. De melodische herhalingen veroorzaken een gevoel van intimiteit dat aansluit bij de geborgenheid van de vijftiende-eeuwse cultuur aan het hof. Het landschap waarin Busnois opgroeide, met zijn golvende herhalingen, wordt weerspiegeld in het melancholieke, versluisende en repetitieve karakter van dit rondeau.

Bel accueil

Bel accueil le sergent d'Amours
en bien sait faire ses exploits
m'a ja cité par plusieurs foy
d'aller a l'une de ses cours.

Et m'a chargé qu'a tous les jours
mettra deffault se je n'y voys.
Bel Accueil le sergent d'Amours
en bien sait faire ses exploits.

Et que se brief je n'y accours
ou mes conseilx secrés et choys
me bannira de vive voyx
et plus ne m'y fera secours.

Bel accueil le sergent d'Amours
en bien sait faire ses exploits
m'a ja cité par plusieurs foy
d'aller a l'une de ses cours.

*Zoete ontmoeting, de dienaar der liefde
weet er wel weg mee.*

*Dikwijls al heeft hij me aangezet
bij hem in de leer te gaan.*

*En me duidelijk gemaakt dat elke dag
onvolmaakt zal zijn als ik dit niet inzie.
Heerlijke ontmoeting, de dienaar der liefde
weet er wel weg mee.*

*En ik – om kort te zijn – kan hem niet evenaren,
of nog, hij zal mijn verborgen gedachten
en verlangens met luide stem publiek maken
en mij dus geenszins vooruit helpen.*

*Zoete ontmoeting, de dienaar der liefde
weet er wel weg mee.*

*Dikwijls al heeft hij me aangezet
bij hem in de leer te gaan.*

Château de Crémilil op 2 uur lopen ten westen van Busnes | foto: 26 maart 2000, 12.20 uur (Antoine Busnois: Bel accueil)



Johannes Ockeghem

ST.-GHISLAIN CA. 1420 - TOURS 1497

Sanctus uit de 'Missa Caput' | a 4

Het Sanctus uit de *Missa Caput* van Johannes Ockeghem opent met een tweestemmige introductie en gaat vervolgens over op een vierstemmig contrapunt met eindeloze melodielijnen. Van hieruit wordt geleidelijk een spannende architectuur opgebouwd, die doet denken aan de gotische kathedralen waar deze muziek werd uitgevoerd. Het *Pleni sunt coeli* en *Benedictus* hebben eenzelfde structuur, beide met een tweestemmige introductie die uitloopt op vierstemmig contrapunt dat buiten de tijd lijkt te staan. Net zoals de lijnen in het landschap van Henegouwen, de geboortestreek van Ockeghem.

Sanctus · MISSA CAPUT

Sanctus, sanctus, sanctus,

Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt caeli et terra gloria tua.

Osanna in excelsis.

Benedictus qui venit in nomine Domini.

Osanna in excelsis.

Heilig, heilig, heilig de Heer,

de God der hemelse machten.

Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid.

Hosanna in den hoge.

Gezegend Hij die komt in de Naam des Heren.

Hosanna in den hoge.

Mont-Sainte-Geneviève ten westen van Mons | gouache, ca. 1599 (Johannes Ockeghem: Sanctus 'Missa Caput')



Josquin des Prez

ST. SAUVEUR (?) CA. 1455 - CONDÉ-SUR-L'ESCAUT 1521

Cœur langoreulx | *chanson a 5*

Dezelfde welvingen in het landschap zijn te vinden in de geboorteplaats van Josquin des Prez. Zijn chanson *Cœur langoreulx* is gebaseerd op een canon in de lagere kwint tussen de cantus en de tweede tenor. De canon wordt verfraaid door de andere twee, meer beweeglijke tenorstemmen. Het repetitieve element wordt aan het eind benadrukt door het langzaam afnemende contrapunt, waarbij een motief vier keer wordt herhaald.

Cœur langoreulx

Cœur langoreulx qui ne fais que penser
plaindre, gemir, plourer et souspirer
resjouys toy car ta belle maistresse
par sa pitié te veult donner liesse
joy' et plaisir pour te reconforter.

*Smachtend hart, dat niets doet dan denken,
klagen, jammeren, wenen en zuchten,
verheug je, want je mooie gebiedster
wil je, uit medelijden, vreugde, genot
en voldoening schenken, om je te troosten.*

Landschap bij Hainaut ten zuidoosten van Condé-sur-l'Escaut | foto: 30 juli 1999, 15.45 uur ((Josquin des Prez: Cœur langoreulx))



Josquin des Prez

Agnus Dei uit de 'Missa Malheur me bat' | a 4, 2 & 6

Het Agnus Dei uit Josquins *Missa Malheur me bat* is een hoogtepunt binnen de Franco-Vlaamse polyfone stijl. Alledrie de delen zijn gebaseerd op imitatie-technieken, waarbij het tweede Agnus Dei een tweestemmig canon bevat in het interval van de secunde (!). Het laatste, zesstemmige, Agnus Dei is een tour de force met twee canons tussen twee alt- en twee basstemmen. Deze ritmisch complexe muziek lijkt een weerspiegeling van de architectuur van bijvoorbeeld de kapittelkerk van Condé-sur-l'Escaut, waar Josquin kapelmeester was gedurende de laatste zeventien jaren van zijn leven.

Kapittelkerk van Condé-sur-l'Escaut | gouache, laat 16e eeuw
(Josquin des Prez: Agnus Dei 'Missa Malheur me bat')



Agnus Dei · MISSA MALHEUR ME BAT

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm u over ons.*

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm u over ons.*

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
geef ons de vrede.*

Cathédrale Notre-Dame in Atrecht (Arras) | gouache, laat 16e eeuw
(Antoine de Févin: Lamentaties voor Witte Donderdag, Lectio Primo)



Antoine de Févin

ATRECHT CA. 1470 - BLOIS CA. 1511

Lamentaties voor Witte Donderdag, Lectio Primo | a 4

De lectio primo uit de *Lamentaties* van Antoine de Févin toont de innerlijke rust – grotendeels homofoon – van

Févin's landschappen, waarin intimiteit elke heftige melodische beweging tempert.

Lamentaties voor Witte Donderdag

Aleph.

Quomodo sedet sola civitas plena populo!
Facta est quasi vidua domina gentium,
princeps provinciarum facta est sub tributo.

Aleph.

*Ach, hoe eenzaam is de dichtbevolkte stad!
De heerseres over de volken is nu een weduwe,
de vorstin van de gewesten is nu ondergeschikt.*

Beth.

Plorans ploravit in nocte,
et lacrymae eius in maxillis eius:
non est qui consoletur eam ex omnibus caris eius,
omnes amici ejus spreverunt eam,
et facti sunt ei inimici.

Beth.

*Iedere nacht weent zij hardop,
de tranen stromen over haar wangen:
geen van haar minnaars komt haar nog troosten,
alle vrienden werden ontrouw,
nu zijn ze haar vijanden.*

Hierusalem convertere ad Dominum Deum tuum.

Jeruzalem, keer terug tot de Heer uw God.

Nédon op 30 minuten lopen zuidoostelijk van Févin (woonplaats van de familie Févin) | 27 maart 2000, 15:30 uur
(Antoine de Févin: *Lamentaties voor Witte Donderdag, Lectio Primo*)



Jean Mouton

SAMER CA. 1459 -ST.-QUENTIN 1522

Qui ne regrettoit le gentil Févin | lamento a 4

Het feit dat Févin in hoog aanzien stond bij zijn collega's blijkt uit de compositie *Qui ne regrettoit le gentil Févin* van Jean Mouton, een lofzang op de overleden Févin. Hierin combineert Mouton op meesterlijke wijze deze melancholische lamentatie met zijn eigen stijl, geworteld in het verstilde, rustige landschap uit zijn jeugd.

Qui ne regrettoit le gentil Févin

Qui ne regrettoit
le gentil Févin?
Bien villain seroit:
tres habile estoit
si doux et begnin
dont en nostre endroit
prions de cueur fin
qu'en paradis soit
où souvent pensoit
parvenir enfin.

*Wie treurde er niet om
de edele Févin?
Hij was zeer bekwaam,
zo vriendelijk
en welwillend
dat wij, met een geroerd hart,
bidden dat hij
in het paradijs mag zijn,
dat hij vaak dacht
uiteindelijk te bereiken.*

Landschap nabij Frecq op 2 uur lopen ten zuiden van Samer | 1 april 1997, 16.20 uur (Jean Mouton: *Qui ne regrettoit le gentil Févin*)



Nicolle des Celliers de Hesdin

HESDIN CA. 1490 - BEAUVAIS 1538

Parasti in dulcedine tua | motet a 5

Het landschap met valleien waar Nicolle des Celliers de Hesdin in opgroeide, omvatte zowel de adembenemende uitgestrektheid met zijn verre horizon en golvende heuvels, als de veiligheid van de diep beneden gelegen dorpen. Zijn *Parasti in dulcedine tua* is een prachtig voorbeeld van een breed uitgesponnen motet dat helemaal uit imitatieve elementen bestaat. Het gevoel van ruimtelijkheid en het heldere karakter worden versterkt door de mixolydische modus waarin het werk is gecomponeerd.

Parasti in dulcedine tua

Parasti in dulcedine tua pauperi
dulcissime Jesu
panem omne delectamentum in se habentem,
alleluya.

Hic est pinguis panis azer
qui de celo descendit
delicias prebens regibus,
alleluya.

Celeste est hoc manna
quod huius mundi peragrantes deserta
ad montem Dei Oreb perducit feliciter.

Ergo dulcissime Jesu
qui pasces est et pabulum
Angelico nos pane satiatos
Perduc nos ad salutiferum convivium,
alleluya.

Vallei van Hem-Hardinval op 2 uur lopen ten zuidoosten van Hesdin | 24 januari 2000, 12.00 uur (Nicolle des Celliers de Hesdin: Parasti in dulcedine tua)



*Allerzoetste Jezus, in Uw goedheid
hebt U voor de behoeftige mens het brood
toebereid dat in zich alle genoegdoening draagt,
alleluia.*

*Dit is het krachtige, vruchtbare brood
dat is neergekomen uit de hemel,
dat koningen weelde heeft gebracht,
alleluia.*

*Dit is het hemelse manna dat hen die
's werelds woestenijen doorkruisen
voorspoedig naar Gods berg Oreb begeleidt.*

*Allerzoetste Jezus, U die tegelijk weidt en
voedsel bent, wijs ons, die met het hemelse
brood zijn verzadigd, derhalve de weg
naar het gastmaal dat heil en redding brengt,
alleluia.*

Jean l'Héritier

BISDOM TEERENBURG CA.1480 - AVIGNON CA. 1552

Locutus est Dominus | motet a 9

Het negenstemmige *Locutus est Dominus* van Jean l'Héritier, afkomstig uit de Leiestreek, is een complexe compositie gebaseerd op het principe van afwisseling van stemgroepen. Het is niet dubbelkorig, omdat l'Héritier steeds wisselende stemcombinaties gebruikt. Hoogtepunt van dit werk is het herhalende motief op de tekst 'Clamor filiorum Ysrael'.

Locutus est Dominus

Locutus est Dominus ad Moysen dicens:
descende in Egiptum edic Pharaoni
ut dimittat populum meum.
clamor filiorum Ysrael,
venit coram meam.

De Heer sprak en zei tot Mozes:

*'Ga zuidwaarts naar Egypte en zeg aan de Farao
dat hij Mijn volk moet laten gaan.'*

*De luide roep van de zonen van Israël
heeft mijn hart geraakt.*

Centrum van het **bisdom van Thérouanne** (Teerenburg), Aire-sur-la-Lys | 26 maart 2000, 13.40 uur (Jean l'Héritier: Locutus est Dominus)



Josquin Baston

ARTOIS CA. 1495 - CA. 1550

Ung souvenir me conforte | chanson a 5

Het vijfstemmige lied *Ung souvenir me conforte* van Josquin Baston verklankt de melancholie van zijn tekst, die het idee-fixe van Petrarca oproept: de geliefde is in gedachten altijd aanwezig (waar ik ook ben of wat ik ook doe: ‘...ung seul penser a prins en mon cuer place’). Het is niet verbazend dat juist Baston, afkomstig uit de nevelige regio Artois, deze tekst op muziek zette.

Ung souvenir me conforte

Ung souvenir me confort’ et contente
Car où que soie ou pour chose que fasse
ung seul penser a prins en mon cuer place
pour le guider à chief de son attente.

*Eén herinnering troost me en stelt me tevreden.
Want waar ik ook ben of wat ik ook doe, er is maar
één enkele gedachte die zich in mijn hart heeft genesteld
om het naar het toppunt van zijn verwachting te leiden.*

Vallei in Haute-Visée, Artois | 24 januari 2000, 10.30 uur (Josquin Baston: Ung souvenir me conforte)



Pierre de Manchicourt

BÉTHUNE CA. 1510 - MADRID 1564

Agnus Dei uit de 'Missa Veni Sancte Spiritus' | a 6

Samen met Nicolas Gombert vertegenwoordigt Pierre de Manchicourt het hoogtepunt van de kunst van de Franco-Vlaamse polyfonisten. Zijn *Agnus Dei* uit de *Missa Veni sancte Spiritus* toont het unieke karakter van zijn compositorische stijl: zeer imitatief van opbouw, met een schijnbaar eindeloze, golvende melodie die pas bij de laatste cadens tot rust komt. Het landschap waarin Manchicourt opgroeide kent eenzelfde karakter: lijnen die voortdurend in beweging zijn, met alleen de verre horizon als rustpunt.

Agnus Dei · MISSA VENI SANCTE SPIRITUS

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona nobis pacem.

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm u over ons.*

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
ontferm u over ons.*

*Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld,
geef ons de vrede.*

Béthune in de tijd van Manchicourt | vroeg 17e-eeuwse gravure (Pierre de Manchicourt: *Agnus Dei 'Missa Veni Sancte Spiritus'*)



Nicolas Gombert

LA GORGUE CA. 1495 - TOURNAI CA. 1560

O malheureuse journée | chanson a 5

De beelden van de Leievallei waar Gombert opgroeide spreken boekdelen. In zijn vijfstemmige chanson *O malheureuse journée* wordt het desolate karakter van dit landschap opgeroepen.

O malheureuse journée

O malheureuse journée, o pitoyable desolation,
o cruelle destinée, o telle separation,
achève tost ton entreprise
de ton envie sur moy prinse
Mais ce seroit bien à grant tort
puisqu'il en fault souffrir la mort.

*Oh ongelukkige dag, oh deerniswekkende droefenis,
oh hardvochtig lot, oh wrede scheiding,
maak snel een einde aan het verlangen
dat mij, door jou, in zijn greep heeft.
Maar dat zou niet terecht zijn,
aangezien mij daardoor de dood wacht.*

Nicolas Gombert

LA GORGUE CA. 1495 - TOURNAI CA. 1560

Agnus Dei uit de 'Missa Tempore Paschali' | a 6 & 12

De uitgesponnen polyfonie van zijn Agnus Dei uit de *Missa Tempore paschali*, met zijn vele imitatieve elementen, weerspiegelt het uitgestrekte, veelkleurige landschap.

De landschapsfilosoof Ton Lemaire schrijft in zijn boek *Filosofie van het landschap* (1970): 'In een cultuur is de ruimte (= het landschap) en de beleving van de ruimte niet een bijkomstige trek, maar drukt op een bevoorrechte manier de geest van de cultuur uit'.

De kunst van de Franco-Vlaamse polyfonie lijkt een belichaming van deze beleving van ruimte en het tot uitdrukking komen daarvan in een cultuur. ♦

Agnus Dei · MISSA MALHEUR ME BAT

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.
(vertaling zie pagina 13)

vertalingen · Marianne Lambregts, Brigitte Hermans

Leievallei nabij La Gorgue | 26 maart 2000, 17.00 uur (Nicolas Gombert: O malheureuse journée)



Huelgas Ensemble

Het Huelgas Ensemble is al meer dan veertig jaar een van Europa's meest gerenommeerde ensembles voor de uitvoering van polyfone muziek uit de middeleeuwen en de renaissance. Het ensemble staat wereldwijd bekend om zijn originele programmering van veelal onbekende werken. Het ensemble treedt op in de belangrijke muziekcentra van de wereld, van de BBC-proms in Londen tot het Lincoln Center in New York, van Cité de la Musique in Parijs tot het Fundação Calouste Gulbenkian in Lissabon. Ook is het ensemble geregeld te gast op festivals voor oude muziek, waar het dikwijls optreedt in zijn 'natuurlijke omgeving' van onbekende oude kapellen, kerken en kloosters en zo een brug bouwt tussen architectuur en polyfonie. In BOZAR in Brussel heeft het Huelgas Ensemble inmiddels meer dan twintig jaar een goed bezochte, jaarlijkse concertserie.

De interpretatie van het Huelgas Ensemble is dooraderd met een gedegen kennis van de esthetische opvattingen van de muziek- en zangpraktijk uit middeleeuwen en renaissance. Maar ook steeds meer hedendaagse componisten, onder wie Rihm en MacMillan, vragen het Huelgas Ensemble om hun werken uit te voeren.

De discografie van het Huelgas Ensemble en Paul Van Nevel omvat ruim honderd edities met vocale en instrumentale werken vanaf de twaalfde eeuw tot het begin van de zeventiende eeuw, met muziek van onder anderen Dufay, Brumel, De Rore, Richafort, De Kerle, Ferrabosco, Palestrina, Lassus en Ashewell. De discografie uit de laatste jaren bevat onder meer *The Eton Choirbook*, *The Treasures of Claude Le Jeune*, *Le mystère de 'Malheur me bat'*, *L'héritage de Petrus Alamire*, *La Oreja de Zurbáran*, *Firminus Caron - Twilight of the Middle Ages*, *The Mirror of Monteverdi*, *The Ear of the Huguenots*, de opname van *Et Lux*, een werk van Wolfgang Rihm voor acht stemmen en strijkkwartet en *En Albion* met polyfonie uit het veertiende-eeuwse Engeland.

Tot de meest recente onderscheidingen behoren een Choc du mois van het tijdschrift *Classica* (2017), de Preis der deutschen Schallplattenkritik (2017) voor *The mirror of Claudio Monteverdi* en een OPUS KLASSIK 2019 voor *Francesca Caccini: La liberazione di Ruggiero dall'isola d'Alcina*.

Het Huelgas Ensemble wordt ondersteund door de Vlaamse Overheid, de stad Leuven en de Katholieke Universiteit Leuven.

Leievallei ten noorden van Delettes op 4 uur lopen ten noordwesten van Béthune | 22 juni 2000, 17.15 uur
(Pierre de Manchicourt: Agnus Dei 'Missa Veni Sancte Spiritus')



Paul Van Nevel

Paul Van Nevel is artistiek directeur van het Huelgas Ensemble, dat hij 1971 oprichtte in het verlengde van zijn activiteiten aan de Schola Cantorum Basiliensis. Hij is pionier en boegbeeld van de Europese polyfonie van de twaalfde tot de zestiende eeuw. Van Nevel staat voor een interdisciplinaire benadering van de originele bronnen, rekening houdend met de tijdgeest (literatuur, originele uitspraak, temperament, tempo en retoriek...). Daarbij gaat hij op zoek naar onbekende werken, waaronder vergeten schatten van de Vlaamse polyfonie. Zijn kennis van de Europese muziekbibliotheken past hij toe om steeds weer onbekende werken met zijn ensemble uit te voeren. Paul Van Nevel was gastdocent aan het Sweelinck Conservatorium Amsterdam, de Musikhochschule Hannover en het Centre de Musique ancienne de Genève, en is al meer dan dertig jaar gastdirigent van het Nederlands Kamerkoor. Hij schreef onder meer een monografie over Johannes Ciconia en een werk over Nicolas Gombert. Ook publiceerde hij transcripties van renaissancemuziek bij de Duitse uitgeverij Bärenreiter.

Voor zijn boek *Het landschap van de polyfonisten: De wereld van de Franco-Flamands (1400-1600)* kreeg hij in 2019 de 'Luc Verbekeprijs' van het Komitee voor Frans-Vlaanderen.



Huelgas Ensemble © Luc Van Eeckhout

❖ Stile Antico · *The Journey of the Mayflower, Pilgrims and Recusants*

za 17 sept · 15.00u | **MAASTRICHT** KAPEL ZUSTERS ONDER DE BOGEN | € 24

za 17 sept · 20.30u | **HASSELT - ST-LAMBRECHTS-HERK** SINT-LAMBERTUS | € 26

Muziek uit de Engelse renaissance van o.a. **Orlando Gibbons, Thomas Tomkins, John Dowland, William Byrd en Robert White.**

Dit programma van het gerenommeerde Britse vocaal ensemble Stile Antico mondt uit in White's *Lamentations of Jeremiah*, over de Babylonische ballingschap, symbool voor alle vormen van verbanning.

MUSICA SACRA IS EEN COPRODUCTIE VAN Stichting Musica Sacra en Theater aan het Vrijthof Maastricht. Satellietprogrammering en promotieconcert komen tot stand i.s.m. Cultuurplein Hasselt, Toon Hermans Theater en Filmhuis De Domijnen in Sittard-Geleen, Theater De Garage Venlo en Munttheater Weert. Filmselectie voor Maastricht en Sittard-Geleen door Lumière Cinema i.s.m. Filmhuis De Domijnen.

BESTUURDER Brigitte van Eck, directeur Theater aan het Vrijthof Maastricht

PROGRAMMACOMMISSIE Jacques Giesen (vz), Jos Leussink (adviseur), Sylvester Beelaert, Fons Dejong, Bas Geerts, Susanne Vermeulen en Saskia Törnqvist
RAAD VAN TOEZICHT Jean Jacobs (vz), Michel Cobben, Barbara de Heer, Bas Huyser en Lieke Wijnia

PROJECTLEIDING & FONDSSENWERVING Fons Dejong
MARKETING & PUBLICITEIT Hetty van Dongen
PRODUCTIE Raf Meijers **REDACTIE** Philip Leussink, Jacinta Wetzler, Sylvester Beelaert en Fons Dejong
VORMGEVING Philip Leussink **UITBALIE** Flora Minis en Susan Meisen **TECHNISCHE COÖRDINATIE** Sander Ronden **FACILITAIR** Nandi Nijsten **FINANCIËN** Jos Spauwen

MUSICA SACRA MAASTRICHT is lid van De Verenigde Podiumkunstenfestivals.

MUSICA SACRA MAASTRICHT wordt mede mogelijk gemaakt door Fonds Podiumkunsten, Provincie Limburg, Gemeente Maastricht, Theater aan het Vrijthof, VSB Fonds, Fonds 21, Elisabeth Strouven Fonds, Stichting Kanunnik Salden Nieuwenhof en Lira Fonds.

Met dank aan de Vrienden van Musica Sacra Maastricht en alle (concert-)locaties en samenwerkingspartners. De activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door anonieme giften van particulieren.

MEDIAPARTNERS NPO Radio4, NTR, KRO NCRV, L1, Dagblad de Limburger, RTV Maastricht.

STEUN HET FESTIVAL Voor een bijdrage vanaf € 40 geniet u als Vriend van Musica Sacra Maastricht vele voordelen. Zie voor meer informatie en aanmelding • musicasacramaastricht.nl/vriend

STICHTING MUSICA SACRA

Vrijthof 47, 6211 LE Maastricht
• info@musicasacramaastricht.nl
• musicasacramaastricht.nl
• [facebook.com/MusicaSacraMaastricht](https://www.facebook.com/MusicaSacraMaastricht)
• [#FestivalMSM](https://twitter.com/FestivalMSM) | [#MSM2022](https://www.instagram.com/MSM2022)

